

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/36/2012
Identifikačné číslo spisu:	3011200814
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3011200814.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: N. B., bytom K., XXXX/XX, P., právne zastúpená advokátom: JUDr. Stanislav Rojko so sídlom ul. Železničná 90/12, Považská Bystrica, proti žalovanému: Trenčiansky samosprávny kraj, so sídlom K dolnej stanici 7282/20A, Trenčín, právne zastúpený advokátom: Advokátska kancelária TROKAN & URBANČOKOVÁ, v.o.s., so sídlom Dom Pavla, Ľ. Štúra 5, Trenčianske Teplice, o preskúmanie uznesenia zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 318/2011 z 26. októbra 2011, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/112/2011-38 zo 6. júna 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/112/2011-38 zo 6. júna 2012, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 13S/112/2011-38 zo 6. júna 2012 zastavil konanie o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti uznesenia zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „TSK“), z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalobkyne a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že zastupiteľstvo žalovaného napadnutým uznesením č. 318/2011 z 26. októbra 2011 rozhodlo o odvolaní C.. F. B. (v tomto konaní žalobkyne) z funkcie riaditeľky rozpočtovej organizácie - Centrum sociálnych služieb - KOLONKA, so sídlom ul. J. Smreka č. 486, Púchov - Kolonka, a to dňom 31. októbra 2011. Zastupiteľstvo žalovaného rozhodlo s poukazom na § 11 ods. 2 písm. h/ zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o samosprávnych krajoch“).

Žalobkyňa považovala napadnuté uznesenie za nesúladne so zákonom a mala za to, že jeho prijatím bola ukrátená na svojich právach. Uviedla, že podľa pracovnej zmluvy zo dňa 1. júla 2002 bola ako zamestnanec zaradená do pracovného pomeru ako riaditeľka Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb v Púchove (po zmene názvu Centrum sociálnych služieb - KOLONKA, so sídlom ul. J. Smreka 486, Púchov - Kolonka). S poukazom na viaceré ustanovenia Zákonníka práce a zákona č. 552/2003 Z.

z. mala za to, že žiadne z ustanovení uvedených právnych predpisov neupravuje taký spôsob skončenia pracovného pomeru ako to urobil žalovaný napadnutým uznesením. Vzhľadom k tomu považovala napadnuté uznesenie za nezákonné a trvala na tom, aby jej bola pridelovaná práca v súlade s pracovnou zmluvou zo dňa 1. júla 2002, pretože mala za to, že práva a povinnosti z tejto pracovnej zmluvy naďalej trvajú. Žalobkyňa ďalej uviedla, že proti napadnutému uzneseniu podala odvolanie, avšak žalovaný jej oznámil, že sporné uznesenie bolo prijaté v súlade s § 11 ods. 2 písm. h/ zákona o samosprávnych krajoch a že na proces rozhodovania sa nevzťahuje správne konanie, proti prijatému uzneseniu nemožno podať odvolanie a dôvody jej odvolania sú právne irelevantné. Žalobkyňa nesprávnosť postupu žalovaného videla v tom, že § 11 zákona o samosprávnych krajoch uvádza právomoci zastupiteľstva, avšak neupravuje procesný postup týkajúci sa vydaného rozhodnutia a neupravuje ďalšie právne náležitosti vyplývajúce z takéhoto rozhodnutia. Naďalej mala za to, že jej pracovnoprávne povinnosti boli určené pracovnou zmluvou zo dňa 1. júla 2002, pričom obsah pracovnej zmluvy možno meniť len spôsobom ustanoveným v Zákonníku práce. Na záver žalobkyňa uviedla, že jej právne postavenie nie je možné posudzovať iba z pohľadu § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o samosprávnych krajoch bez toho, aby takéto rozhodnutie neprihliadalo aj na právnu úpravu vyplývajúcu z ustanovení Zákonníka práce a zákona č. 552/2003 Z. z.

Žalovaný navrhol žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky inštitút odvolania proti uzneseniu zastupiteľstva samosprávneho kraja neexistuje. Mal za to, že poukazovanie žalobkyne na § 22 zákona o samosprávnych krajoch a odvolávanie sa na konanie v predmetnej záležitosti v zmysle zákona č. 71/1967 Zb., nezakladá legitímny nárok žalobkyne na podanie odvolania proti uzneseniu zastupiteľstva TSK. Žalovaný skonštatoval, že samosprávny kraj je správnym orgánom, ktorý v súlade s príslušnými ustanoveniami správneho poriadku rozhoduje v oblasti verejnej správy v rámci preneseného výkonu štátnej správy a výkonu samosprávy o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak, pričom v týchto veciach rozhoduje predseda samosprávneho kraja v súlade s § 16 ods. 3 zákona o samosprávnych krajoch. Podľa názoru žalovaného takéto rozhodovanie nijako nesúvisí s právnym vzťahom medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorý je predmetom tohto súdneho sporu a o ktorom rozhoduje zastupiteľstvo samosprávneho kraja, avšak nikdy nie v správnom konaní. Pre úplnosť žalovaný zdôraznil, že dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy vykonáva prokurátor, okrem iného aj preskúmaním zákonnosti vydaných uznesení samosprávneho kraja. Uzatvoril, že prijatím napadnutého uznesenia bol právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným ukončený a pracovnoprávny status žalobkyne v pozícii zamestnanca právnickej osoby zriadenej TSK je pracovnoprávnym vzťahom, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 311/2001 Z. z. a zákon č. 552/2003 Z. z.

Krajský súd s poukazom na § 2, § 11 ods. 1 veta prvá a § 11 ods. 2 písm. h/, zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov, ďalej na § 1 ods. 1 Zákonníka práce, na § 1 ods. 1, ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a na § 246c ods. 1, § 103, § 104 ods. 1 a 250zf ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dospel k záveru, že návrh na zrušenie uznesenia zastupiteľstva vyššieho územného celku môže podať len prokurátor, pokiaľ zastupiteľstvo VÚC nezruší svoje uznesenie na základe protestu prokurátora. Vzhľadom na uvedené skutočnosti by nebolo podľa názoru krajského súdu v súlade so zákonom, ak by krajský súd postupom podľa § 247 a nasl. OSP preskúmaval zákonnosť uznesenia zastupiteľstva TSK, č. 318/2011 zo dňa 26. októbra 2011 a rozhodoval o ňom. V súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom žalobkyne a žalovaného založeným pracovnou zmluvou ide podľa názoru krajského súdu, o spor medzi žalobkyňou a žalobcom v pracovnoprávnej rovine, pričom na prejednanie takéhoto sporu je vecne príslušný okresný súd, s poukazom na § 9 OSP.

Z vyššie zákonne uvedených dôvodov mal krajský súd za to, že v predmetnom prípade nie sú splnené podmienky na konanie o žalobe žalobkyne podľa § 103 OSP (nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne a vecná nepríslušnosť krajského súdu na prejednanie pracovnoprávneho sporu), a preto konanie zastavil, s poukazom na § 104 ods. 1 veta prvá OSP. V danom prípade neboli splnené podmienky na postúpenie veci príslušnému orgánu, v zmysle § 104 ods. 1 veta druhá OSP.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Proti uzneseniu krajského súdu podala v zákonnej lehote žalobkyňa odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a uložil krajskému súdu vo veci konať, nakoľko podľa jej názoru rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pretože nezohľadňuje jej právne postavenie, ktoré v danej veci nebolo založené vymenovaním, ale je založené na základe pracovnej zmluvy. Poukázala na to, že napadnuté uznesenie žalovaného odkazuje na ustanovenie § 11 ods. 2 písm. h/ zákona o samosprávnych krajoch, podľa ktorého je oprávnený o. i. vymenúvať a odvolávať riaditeľov právnických osôb samosprávneho kraja a zdôraznila, že toto ustanovenie výslovným spôsobom uvádza túto právomoc, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Z tohto ustanovenia podľa jej názoru vyplýva, že právomoc žalovaného je obmedzená pokiaľ osobitným zákonom je upravené inak, v danom prípade za takúto inú úpravu považovala zákon č. 552/2003 Z. z. (predtým zákon č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe) a Zákonník práce (§ 252 ods. 1). Z týchto ustanovení podľa jej názoru vyplýva, že jej pracovný pomer, ktorý bol založený voľbou alebo vymenovaním pred účinnosťou zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce sa považuje za pracovný pomer vzniknutý pracovnou zmluvou podľa Zákonníka práce. Tento právny režim nebol zmenený alebo vylúčený iným ustanovením a § 11 ods. 2 písm. h/ zákona o samosprávnych krajoch svojim odkazom na osobitný zákon tento právny režim rešpektuje. Pri existencii pracovnej zmluvy, ktorá výslovným spôsobom určila, že žalobkyňa je v pracovnom pomere, ako riaditeľka zariadenia, nebola daná právomoc žalovaného jej právne postavenie riešiť odvolaním, ale iba v súlade s tými právnymi predpismi, ktoré upravujú jej právne postavenie. Podľa pracovnej zmluvy zo dňa 1. júla 2002 bola ako zamestnanec zaraďená do pracovného pomeru u zamestnávateľa ako riaditeľka Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb v Púchove, po zmene názvu zamestnávateľa je to Centrum sociálnych služieb - KOLONKA, ul. J. Smreka 486, 020 01 Púchov - Kolonka.

Tiež poukázala na ustanovenie § 22 zákona o samosprávnych krajoch, podľa ktorého na konanie vo veciach samosprávnych krajov sa použijú iné všeobecne záväzné právne predpisy, teda na konanie, v ktorom o právach a povinnostiach právnických a fyzických osôb rozhoduje samosprávny kraj, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, resp. že proti rozhodnutiu samosprávneho kraja vo veciach územnej samosprávy možno podať opravný prostriedok na súde. Pokiaľ ide o práva a povinnosti fyzických a právnických osôb a pokiaľ ide o použitie všeobecných predpisov o správnom konaní, tvrdila, že s prihliadnutím na § 247 a nasl. OSP je daná právomoc súdu na preskúmanie takéhoto rozhodnutia, pretože postupom a rozhodnutím správneho orgánu bola ukrátená na svojich právach.

Na záver uviedla, že postup žalovaného bol motivovaný tým, že ako riaditeľka Centra sociálnych služieb - KOLONKA Púchov sa pri jednaní o financovaní takýchto centier, resp. o príspevkoch od klientov týchto centier postavila pri prejednávaní proti návrhu, ktorý sa javil ako neúnosný a pre istú skupinu klientov centier až likvidačný. Týmto sa dostala „do nemilosti“ žalovaného. Poukázala na to, že v súčasnosti už sa predchádzajúce návrhy ukázali ako nepriechodné a pri financovaní týchto centier sa prešlo na iný spôsob, preto jej vtedajšie stanovisko zodpovedá terajším úpravám a preukazuje, že nešla proti záujmom žalovaného ani proti záujmom centier, prípadne ich klientov, iba poukazovala na nedostatky predchádzajúceho návrhu.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobkyne vyjadril podaním z 25. júla 2012 a žiadal uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na to, že žalobkyňa sa domáha, aby bola ustanovená do funkcie riaditeľky organizácie a o iné pracovné miesto v pracovnom vzťahu so svojím zamestnávateľom nemá záujem. Tým v podstate sa snaží obísť zákon a zabezpečiť si trvalé miesto riaditeľky, z ktorého nemôže byť odvolaná. O tom má svedčiť aj tá skutočnosť, že žalobkyňa so svojím zamestnávateľom nekomunikuje a odmieta riešiť svoj pracovnoprávny vzťah.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia,

pripadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 250p OSP, ak je návrh podaný oneskorene, alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak napáda rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250zf ods. 1, ak obecné zastupiteľstvo, mestské zastupiteľstvo, miestne zastupiteľstvo alebo zastupiteľstvo vyššieho územného celku nezruší na základe protestu prokurátora svoje uznesenie, ktoré je v rozpore so zákonom, môže prokurátor podať na súd návrh na zrušenie tohto uznesenia.

Podľa ods. 2, účastníkmi konania sú obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok a prokurátor.

Podľa § 11 ods. 2 písm. h/ zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch), zastupiteľstvu je vyhradené rozhodovať o základných otázkach samosprávneho kraja, a to zriaďovať, zakladať, zrušovať a kontrolovať právnické osoby samosprávneho kraja a na návrh predsedu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), ak osobitný zákon neustanovuje inak, ako aj schvaľovať majetkovú účasť samosprávneho kraja v právnickej osobe.

Podľa § 22 ods. 1 na konanie, v ktorom o právach a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhoduje samosprávny kraj, vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ods. 2, proti rozhodnutiu samosprávneho kraja vo veciach územnej samosprávy možno podať opravný prostriedok na súde.

Podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), právo zotrvať v štátnej (verejnej) funkcii, nie je súčasťou základných práv upravených v čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (mutatis mutandis uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 796/2000 z 10. októbra 2000.)

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobkyne a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom uznesení a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa sa domáha preskúmania zákonnosti uznesenia zastupiteľstva VÚC. Z príslušných ustanovení OSP, konkrétne z § 250zf vyplýva, že pre súdny prieskum takýchto rozhodnutí správnych orgánov zákon stanovuje špecifický postup a aktívne legitimovaný na podanie návrhu na súd je len prokurátor aj to až v prípade, keď zastupiteľstvo nezruší napádané rozhodnutie na základe protestu prokurátora. Preto žalobou podľa § 244 a nasl. OSP v žiadnom prípade nemôže žalobkyňa žiadať o preverenie zákonnosti uznesenia zastupiteľstva VÚC, nakoľko na podanie takejto žaloby nie je aktívne legitimovaná.

Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že jej pracovný pomer, ktorý bol založený voľbou alebo vymenovaním pred účinnosťou zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce sa považuje za pracovný pomer vzniknutý pracovnou zmluvou podľa Zákonníka práce, potom odvolací súd zdôrazňuje, že jej nič nebráni a ani nebránilo v tom, aby sa v občianskoprávnom konaní domáhala preskúmania platnosti resp. neplatnosti zániku pracovného pomeru, resp. odvolania z funkcie.

Na tomto mieste však odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že napadnutým uznesením TSK nebol ukončený pracovný pomer žalobkyne, ako sa táto mylne domnieva, ale bola len odvolaná z funkcie riaditeľky právnickej osoby samosprávneho kraja. Právo zotrvať vo verejnej funkcii - ktorého sa žalobkyňa de facto domáha, nepožíva ochranu v zmysle čl. 46 ods. 2 ústavy, nakoľko nepatrí medzi

základné práva.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa s relevantnými námietkami žalobkyne.

Skutočnosti, ktorými žalobkyňa v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobkyňa namietala už v prvostupňovom súdnom konaní, a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto s poukazom na vyššie uvedené dôvody, ako aj na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1, ods. 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.